

Mabeynimizdeki sırr-ı ihlâsı korumak için

Sual: “İhlâs Risalesinde, “Eğer ‘ben sevap kazanayım, bu güzel meseleyi ben söyleyeyim’ arzunuz varsa, çendan onda bir günah ve zarar yoktur; fakat mabeyninizdeki sırr-ı ihlâsa zarar gelebilir.” bölümünde geçen, “fakat mabeyninizdeki sırr-ı ihlâsa zarar gelebilir.” cümlesini açıklar mısınız?”

Cevap: SEVAP KAZANMA TEHLİKESİ

İhlâs bütün âhîret amellerinde en vazgeçilmez şarttır. Peygamber Efendimiz (asm) bundan dolayı uyarıyor ki, “ihlâslı olanlar bile büyük bir tehlike ile karşı karşıya bulunmaktadır.”¹ Büyük evliya, bu dehşetli tehlikeye karşı hep kendi mesleklerine uygun tedbirler almışlardır.

Bu tehlike ölünceye kadar peşimizi bırakmaz. Tedbir alınmadığında, âhîret ameli namına elde avuçta bir şey bırakmaz. İşte Üstad Hazretleri’nin İhlâs Risalesi’nde önemle işlediği düsturların her birisi şeytana karşı birer çelik zırh ve set hükmündedir. İhlâs düsturlarına uyduğumuz takdirde Allah’ın izniyle şeytana girecek kapı bırakmamış oluyoruz.

Meselâ, bahsettiğiniz bölümde, en masum bir gerekçe üzerinde şeytanın nasıl bir tahribat yapabileceğine işaret ediliyor. “Ben sevap kazanayım, bu güzel meseleyi ben söyleyeyim” arzusunda, eğer bir benlik duygusu varsa, bu, insanın amelini riske sokar. Şeytanın eline malzeme verilmiş olur. Şeytan eline düşen “benlik” malzemesini kullandığı dakikada hırsıyla peşine düştüğümüz sevaptan da, aşkla yoluna koyduğumuz hizmetten de bir istifademiz olmaz.

İSTENMEYEN BİR ARKADAŞTAN GELEN KÂRLAR

İşte Üstad Hazretleri bu tehlikenin ağına düşmememiz için diyor ki: “En lâtif ve en güzel bir hakikat-i imaniyeyi muhtaç bir mü’mine bildirmek ki, en masumane, zararsız bir menfaattir; mümkünse, nefsinize bir hodgamlık gelmemek için, istemeyen bir arkadaş ile yaptırmak hoşunuza gitsin.”²

Demek, istemeyen bir arkadaşına bunu yaptırdığımızda, şu kârları elde ediyoruz:

- 1- Bizim nefsimiz hodgamlık, benlik ve kendini beğenmişlik tehlikesinden kurtuluyor. İçimizde bir benlik duygusu yoksa ne âlâ! Varsa bu tehlikeyi böylece savmış oluyoruz.
- 2- İstemeyen arkadaşımızın da sevap almasını sağlıyoruz.
- 3- Arkadaşımızın nefsinin kendi nefsimize tercih etmekle Kur’ân’ın emrettiği îsâr hasletini³ yaşama sevabına ulaşıyoruz.
- 4- Hem “İştirak-i amal-i uhrevî” düsturu ile, yani “biz havuzu” düsturu ile, hem bir hayra sebep olduğumuz için, hem de

onun sevap almasını gönülden arzu ettiğimiz için biz de kardeşimizin aldığı aynı sevabı –onun sevabı bölünmeden- Allah'ın izniyle alıyoruz.

5- Aramızda ihlâsla bina edilen muhabbet, sevgi, saygı ve uhuvvet kuvvet kazanıyor.

6- İhlâs sırrı zarar görmüyor.

BİZ OLMA ŞUURU NASIL DEVREYE GİRER?

Bilindiği gibi tam ihlâsa muvaffak olmak, bu dini, dinin sahibi olan Allah'a teslim etmekle, bir kul olarak O'na teslim olmakla ve O'nun yolunda ve önünde kendi benliğinden geçmekle başlar. Yani kendimizi mânâ-yı ismîyle değil; mânâ-yı harfîyle tanımlamakla, yani kendimizi müstakil bir isim olarak değil; bir ismi tamamlayan harf olarak görmekle başlar. Kendimizi, bir ismi tamamlayan harf olarak gördüğümüz dakikada benlik dâvâsı biter; “biz olma” şuuru devreye girer. Kendimizi “biz” olarak hissettiğimiz an, şahsî hiçbir kaygımız, ne makam, ne unvan, ne isim, ne resim, hiçbir derdimiz kalmaz. Benlik handikabını böylece aşabildiğimiz ölçüde, kendimizi “biz” havuzuna atmamız, “biz” havuzunda erimemiz, “biz” havuzunda kendimizden geçmemiz zor olmaz. Tam ihlâsa muvaffak olmanın en kolay ve en sağlıklı yolu da, işte bu “biz” havuzunu kazanmaktan geçer. Burada bütün şeref “biz”e aittir, bütün sevap havuzdaki herkesindir.

Üstadımız, kendi muazzez şahsını dâvâsı içinde eritmiş ve sahip olduğu şeref ve makamı şahs-ı manevîye mal etmiştir. “Ben de sizin bu ders-i Kur'ânîye'de bir ders arkadaşınızım... Ben makam sahibi değilim.”⁴; “Nurdaki ihlâsı bozmamak için, uhrevî makâmât dahî bana verilse, bırakmaya kendimi mecbur biliyorum.”⁵ ifadeleriyle Bedüzzaman, tam ihlâsı yakalamanın ve muhafaza etmenin en tehlikesiz yolunun kendi nefsinin bu yolda toprak bilmekten, vücudunu Yaratıcısına fedâ etmekten ve benliğini “biz havuzunda” eritmekten geçtiğini gösteriyor.

Dipnotlar:

1- Keşfü'l-Hafâ, 2/312.

2- Lem'alar, s. 166.

3- Haşir Sûresi: 9.

4- Emirdağ Lâhikası, s. 367.

5- a.g.e. s. 233.